

S Rastom KRAJ RASTIE

 | | Rasto Trnka rastotrnska.sk

župan pre všetkých

S Rastom kraj rastie

Košický kraj je môj domov. Tu som sa narodil a tu žijem. Nikdy som odtiaľto nechcel odísť, pretože chcem, aby sa tu dalo lepšie žiť. Preto som sa rozhodol uchádzať o vašu dôveru ako nezávislý kandidát na predsedu Košického samosprávneho kraja. Výsledky hovoria jasne – náš kraj rastie. Zrekonštruovali sme 750 kilometrov ciest a ďalších 300 kilometrov je v pláne na najbližšie mesiace. Okrem toho sme opravili 80 mostov. Do regionálneho zdravotníctva putovalo rekordných 105 miliónov eur – nie do reklamy, ale do skutočnej starostlivosti. Výrazne sme posilnili aj sociálne služby, výdavky sme dvihli až o 80 %. Vďaka podpore inovácií, spolupráci so zamestnávateľmi aj príchodu automobilky Volvo vytvárame nové pracovné miesta. Modernizujeme školy, budujeme nové športoviská, investujeme do kultúry

a cestovného ruchu, vďaka čomu sa dvíha návštevnosť aj tržby. Pred sebou máme ešte veľké projekty, ktorých realizácia presahuje volebné obdobie. Obnova kúpeľov či využitie geotermálnej energie nie sú dokončenou kapitolou – je to rozrobená práca, ktorú chceme dotiahnuť do konca. Nekandidujem za stranu, kandidujem za kraj, s podporou ľudí v regiónoch. Stojí za mnou vyše štvrtina starostov, primátorov a viac ako polovica poslancov z rôznych politických táborov. Župa pre mňa nie je kariérou zastávkou, je to náš domov. Som župan pre všetkých – jeden z vás.

Rasto Trnka
župan pre všetkých

Čo ste o mne nevedeli

Ak by ste neboli županom, aké povolanie by vás bavilo robiť? „**Keď som bol ešte dieťaťom, chcel som byť astronautom.**“

Máte nejaký zvyk alebo rituál pred dôležitým rozhodnutím? „**Naučil som sa, že pri dôležitých krokoch je lepšie nechať hlavu vychladnúť a definitívne rozhodnutie urobiť až na druhý deň.**“

Aké jedlo by ste vedeli jesť celý týždeň? „**Pizza a rožky so šunkou a syrom.**“

Akú najvtipnejšiu sťažnosť ste ako župan dostali? „**Sťažnosti na cesty a mosty sú na dennom poriadku, no jeden prípad zo Zemplína ma naozaj pobavil. Najprv nám odtiaľ chodili sťažnosti, že most v obci je v zlom stave, samá jama a nedá sa po ňom jazdiť. Tak sme ho kompletne zrekonštruovali a položili nový, hladký asfalt. Potom sme však dostali novú sťažnosť: „Ten most ste opravili tak dobre, že autá po ňom chodia príliš rýchlo. Predtým kvôli jamám aspoň pribrzdili!“**“

Vtedy som pochopil, že vyhovieť všetkým je občas naozaj ťažké.“

Aká bola vaša prvá brigáda a koľko ste zarobili? „**Dokladal som tovar v predajni na nočnej zmene a bolo to asi 28 korún na hodinu.**“

Na ktorých miestach v Košickom kraji si najlepšie oddýchnete? „**V Slovenskom raji, na Tokaji, v jaskyniach Slovenského krasu a špeciálne na Geravách.**“

Keby ste mohli zaviesť jeden úplne absurdný, ale zábavný zákon alebo pravidlo v kraji, čo by to bolo? „**Viem, že sa to nedá, ale zakázal by som, aby tí, ktorí sú vo verejnej funkcii, mohli klamať. Stretávame sa s tým každý deň, s tým ostrelovaním klamstvami. A osočená strana musí dokazovať, že to tak nie je... A pritom sme malá krajina, ktorá je odsúdená na spoluprácu!**“

Toto alebo tamto

- halušky alebo sushi
- hory alebo more
- telefón alebo **osobné stretnutie**
- facebook alebo **ticho bez notifikácií**
- káva alebo **spánok**
- **Košice** alebo Brusel
- vlak alebo **auto**

Tri slová, ktoré ma vystihujú

- > **cieľavedomosť**
- > **vytrvalosť**
- > **asertivita**

Kraj rastie v kvalite života východniarov

V spolupráci s nezávislými odborníkmi sme zmerali Index sociálneho pokroku (SPI), ktorý podrobne sleduje bezpečnosť, zdravotnú starostlivosť či vzdelávanie v našich regiónoch. Výsledky hovoria jasne – kvalita života v Košickom kraji rastie. Konkrétne od roku 2018 stúpol index SPI z 51,77 na 57,03 bodu a to práve v oblas-

tiach, ktoré má kraj priamo vo svojej kompetencii. Najvyššiu životnú úroveň si držia Košice, najrýchlejšie tempo zlepšovania životných podmienok dnes zažíva Zemplín. Je to jasný dôkaz, že naše investície do ciest, škôl a sociálnych služieb reálne menia váš život k lepšiemu.

O rozvoji regiónov rozhodujeme doma

Rozvíjať náš kraj sa nám darí aj vďaka Rade partnerstva Košického kraja. Je to kľúčový nástroj, ktorý potreby obcí mení na konkrétne riešenia. Vďaka nej už o eurofondoch nerozhodujú úradníci „zhora“, ale ľudia priamo v regiónoch. V období 2021- 2027 máme k dispozícii balík vo výške viac ako 255 mil. eur. Tieto investície už dnes smerujú do moderných škôl, bezpečnejších ciest, lepšieho zdravotníctva, kultúry a doháňania historických dlhov v podobe chýbajúcich vodovodov a kanalizácií. Sme to my, kto najlepšie vie, čo náš kraj potrebuje pre svoj ďalší rast.

255 mil. €
pre regióny v kraji

Každé euro dvakrát obraciame, aby slúžilo Vám

Aj napriek škrtom v rozpočte kraja, konsolidačným opatreniam či iným nepredvídateľným zásahom štátu do nášho rozpočtu sme zvládli všetky výzvy. Tvorili sme rezervy, znížili dlh a efektívne čerpali externé zdroje. Takmer polovica všetkých našich investícií bola financovaná zvonku. Z každých 100 eur sme dokázali približne 10 eur ušetriť a následne ich investovať „na späť do regiónu“. Tieto výsledky sme dosiahli náročne a poctivo, aj napriek tomu, že nám vlády a koalíční poslanci plošne znižovali podielové dane, zvyšovali náklady a hádzali polená pod nohy. Rozhodli sme sa pracovať. Lebo pes, čo šteká, nehryzie. A my sme sa chceli zahryznúť do výsledkov.

Bezpečná doprava je prioritou č. 1

Viete o tom, že takmer každé štvrté euro z rozpočtu kraja smeruje do dopravy? Kraj vlastní 2 000 kilometrov ciest a 660 mostov a za uplynulých 8 rokov do nich investoval historických 460 mil. eur.

Rekordné tempo

Oprava ciest je trochu ako oprava ponožiek – nikdy to celkom neskončíte, ale musíte niekde začať. A my sme začali. Systémovo, nie náhodne. Za posledné roky sme zrekonštruovali 750 kilometrov ciest. Ďalších 300 kilometrov je v pláne na najbližšie mesiace. Spolu to bude 1 050 kilometrov – teda viac ako polovica všetkých krajských ciest. Pre porovnanie, pred tým kraj opravil 20 kilometrov za rok. Zrekonštruovali sme 80 mostov. Obnovili mostné čaty, osadili smart zariadenia a zabudované váhy – lebo most, ktorý nevieme v reálnom čase sledovať, je most, o ktorý máme strach. Poctivo realizujeme diagnostiku mostov a ciest, ako aj preventívnu údržbu, vďaka čomu dokážeme zhoršenie stavu ciest a mostov odhaliť skôr. Namiesto kvantitý kladieme dôraz na kvalitu a komplexné riešenia.

Partner pre strategické stavby

Okrem toho kraj pomáha aj pri rozvoji nadradenej dopravnej infraštruktúry. Napríklad pri výstavbe rýchlostnej cesty R2 Šaca – Košické Olšany, príprave diaľnice D1 Bidovce – hranica s Ukrajinou, či projekte obchvatu Harichoviec. Asistujeme aj pri budovaní strategickej infraštruktúry v súvislosti s výstavbou automobilky VOLVO a v rámci projektu Otracón sa podieľame na optimalizácii hraničných priechodov medzi Slovenskom a Ukrajinou.

80

nových mostov

+1000 km

zrekonštruovaných ciest

460 mil. €

investovaných do dopravy

Spájame východ

250
nových autobusov
v prímestskej doprave

Záleží nám na tom, aby bola verejná doprava dostupná a kvalitná. Spolu s Prešovským samosprávnym krajom sme vybudovali Integrovaný dopravný systém Východ – jednotná tarifa, taktová doprava, 250 nových autobusov zo 440 plánovaných, ktoré jazdia po našom kraji. Výsledok? Počet cestujúcich v autobusoch rastie. Ľudia sa vracajú k verejnej doprave, pretože si znova zaslúži dôveru. Nové autobusy sú vybavené kamerami aj wifi, vďaka čomu je cestovanie bezpečné a komfortné.

Čo priniesol IDS Východ cestujúcim?

Spoločnú zónovú tarifu, ktorá priniesla výhodné druhy lístkov, ako sú prestupné, či predplatné časové lístky. Vďaka nim tí, ktorí cestujú pravidelne, ušetria. IDS Východ priniesol aj Centrálny dispečerský a informačný systém, rýchle NFC platby, platby bankovou kartou a jednotné štandardy kvality. Regionálne linky sú upravené do podoby taktových cestovných poriadkov, ktoré majú garantované prestupy a spoje na seba nadväzujú. Dopravné služby sú tak kvalitnejšie a cestovanie je atraktívnejšie. Jednotné prepravné a tarifné podmienky sú pripravené aj pre železničnú a regionálnu autobusovú dopravu. Zapojenie mestských dopráv v Košiciach a Prešove je plánované v roku 2027.

Ktoré mestá spája IDS Východ?

Do integrovaného systému je zapojené celé územie Košického a Prešovského kraja, dokopy spája 38 miest. Dopravné uzly tvoria krajské metropoly Košice a Prešov a centrá prirodzených regiónov Spišská Nová Ves, Poprad, Michalovce, Trebišov, Rožňava, Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Snina, Vranov nad Topľou, Gelnica a Sobrance. Mestá Trebišov a Rožňava sú už kompletne integrované aj v rámci dopravných služieb mestskej mobility.

Kraj ako líder

- Realizujeme váženie vozidiel na mostoch, obnovili sme mostné čaty
- Spolu s Prešovským samosprávnym krajom sme založili IDS Východ
- Zavádzame smart riešenia, osádzame meteostanice, kamery a využívame AI
- Rozvíjame partnerstvo s Letiskom Košice, vďaka čomu pribúdajú nové spojenia

Vzdelanie pre prax

Školstvo je našou prioritou, preto doň investujeme takmer každé druhé euro z rozpočtu kraja. Do modernizácie škôl sme za osem rokov investovali historicky rekordných vyše 100 miliónov eur. Ďalšie projekty za vyše 80 miliónov sú práve v realizácii. V duálnom vzdelávaní máme dnes 25-krát viac študentov ako pred rokmi, zo

70 v roku 2017 na súčasných 1 800. Spolupráca beží s 210 zamestnávateľmi. A nezamestnanosť absolventov? Aktuálne je to 6,5 % v porovnaní s 8,5 % v roku 2018, pričom nám narástol podiel študentov z marginalizovaných rómskych komunit, a to až trojnásobne.

Vývoj duálneho vzdelávania

	2018	2025
Počet zamestnávateľov	38	210
Počet škôl	9	29

Vzdelávací systém modernizujeme a inovujeme. Zavádzame nové študijné a učebné odbory, ktoré reflektujú na potreby trhu práce. Napríklad v súvislosti s príchodom automobilky VOLVO sme posilnili odbory súvisiace s automobilovým priemyslom, a vytvorili sme tréningové centrum pre Volvo na SOŠ priemyselných technológií v Košiciach-Šaci. Spolu s našim Inovačným centrom Košického kraja sme zaviedli program Inovuj a podnikaj, vďaka ktorému sa naši žiaci učia rozbehnúť svoj biznis už na strednej škole. Do programu je zapojených 55 škôl, vrátane škôl z Prešovského kraja.

Kraj ako líder

- Program Inovuj a podnikaj na stredných školách
- Aktivity zamerané na prevenciu šikanovania, kyberšikany a nenávisťných prejavov
- LAB IT Creativity – 15 nových IT laboratórií
- Medzinárodné IB štúdium na Gymnáziu Šrobárova, Košice
- Podpora športových aktivít prostredníctvom Župných športových hier, Študentského pohára KFL, Juniorskej štafety MMM a iné

Investícia do vzdelania je tou najlepšou cestou k rastu nášho kraja. Naše školy prešli za ostatné roky obrovskými zmenami, modernizujeme odborné učebne, laboratóriá, triedy, ale aj športoviská. Budovy škôl sa menia na energeticky efektívne, na školách pribúdajú solárne panely, ktoré získavajú energiu z obnoviteľných zdrojov. Dbáme aj na ochranu životného prostredia, preto pri väčšine škôl pribudli vodozadržné opatrenia. Naša práca však nekončí – v príprave sú ďalšie investície za takmer 19 mil. eur, ktoré ešte viac zvýšia kvalitu vzdelávania v našom kraji.

5 najväčších investičných projektov:

- Rekonštrukcia Gymnázia L. Štúra v Michalovciach (6,2 mil. €)
- Centrum robotiky na SPŠ technickej v Spišskej Novej Vsi (6,1 mil. €)
- Rekonštrukcia historickej budovy SPŠ strojníckej, Košice (5,8 mil. €)
- Rekonštrukcia historickej budovy SPŠ stavebnej a geodetickej, Košice (5,5 mil. €)
- Rekonštrukcia Gymnázia Opatovská cesta, Košice (4,5 mil. €)

Športoviská pre všetkých

50 nových alebo opravených športovísk. To nie je iba štatistika, je to výsledok našej dlhodobej a systematickej podpory športu na školách. Výdavky na šport narástli za posledných 8 rokov až 7-násobne, dotácie pre kluby šesťnásobne. Investície smerovali do športovísk na každej župnej škole.

NAJ projekty a investície:

- Podpora hokejových klubov
- Výstavba multifunkčnej športovej haly v Spišskej Novej Vsi
- Nové športovisko na Gymnáziu Pavla Horova v Michalovciach aj Technickej akadémii v Spišskej Novej Vsi
- Rekonštrukcia telocvične Športového gymnázia v Košiciach aj SOŠ priemyselných technológií v Šaci
- Nové futbalové ihrisko a rekonštrukcia zimného štadióna v Rožňave
- Rekonštrukcia plavárne v Šaci
- Výstavba 5 pumptrackov a 8 workoutových ihrísk
- Výstavba plavárne v Kráľovskom Chlmci (v realizácii)

Vedeli ste, že?

Kraj finančne podporuje žiakov, ktorí nás reprezentujú na súťažiach doma aj vo svete. Ročne vynaloží 150 000 eur na podporu talentovaných študentov.

Kultúra ako magnet pre návštevníkov

V Košickom kraji podporujeme kultúru. Zriaďujeme 20 kultúrnych organizácií, v ktorých stúpila návštevnosť za 8 rokov až o 40 %. A to vďaka investíciám kraja do zlepšovania kvality služieb, rekonštrukcií budov, v ktorých sídlia aj novínok, ktoré sú interaktívne a vtiahnu pozornosť návštevníkov. Len za rok 2025 oslovili aktivity župných kultúrnych organizácií rekordných 1,1 milióna návštevníkov. Aj to svedčí o tom, že za kvalitou ľudia prídu.

Unikátne krajské programy

Košický kraj je pestrý, čo sa týka remesiel, tradícií a národností, ktoré tu žijú. Preto sme otvorili nové programy, ktoré majú za cieľ podporiť túto jedinečnosť. Naš program Klenoty kraja združil folklórne súbory, skupiny aj jednotlivcov a výrazne zvýšil počet evidovaných subjektov venujúcich sa folklóru. Vďaka nemu sa folklórna komunita rozrástla zo 120 na 405 registrovaných subjektov, s takmer 4 000

priamo zapojenými aktérmi. Neprofesionálnych umelcov zase župa podporuje v rámci programu Talenty kraja a remeselníkom pomáha predáť ich produkty náš Remeselnícky inkubátor. Župa je lídrom aj v podpore kultúry národnostných menšín. Až 20 % obyvateľov kraja je inej ako slovenskej národnosti. Kraj preto spracoval strategický dokument Program rozvoja kultúry národnostných menšín v Košic-

kom kraji 2025 - 2030, ktorý je zameraný na rozvoj menšinovej kultúry. Okrem toho podporuje aj alternatívne scény v divadlách, vďaka čomu bola znovuotvorená scéna Bábkového divadla Košického kraja Jorik, aj malá scéna Spišského divadla. Obidve realizujú aj pouličné inscenácie, ktoré posúvajú kultúru z divadelných scén bližšie k ľuďom.

Filmový priemysel rastie

Kavej, Potopa, Autičkári, Príbehy z Kopaneckých lúk, či Vojsna policajtov. Aj tieto filmy vznikli vďaka podpore Filmovej kancelárie Košického kraja. Dokopy župa podporila už 24 filmov. Filmové produkcie priniesli do Košického kraja už viac ako 6 miliónov eur. Každé euro vložené do filmového priemyslu prinesie približne 4 až 6 eur do regiónu. Vytvorená bola databáza lokácií aj filmových profesionálov a spustený bol Filmový inkubátor pre začínajúcich producentov. Košický kraj sa otvára filmovému priemyslu.

Vesmír na dosah

Náš kraj je svetový, o čom svedčí aj fakt, že sme ako prví na Slovensku otvorili analógovú vesmírnu stanicu pre simulované misie. Nachádza sa v Rožňave a je súčasťou prestížnej globálnej iniciatívy s názvom „The World's Biggest Analog“, za ktorou stojí slovenská astrobiologička Michaela Musilová. Ide o vedecký a vzdelávací projekt, ktorý simuluje podmienky a situácie, akým by čelili astronauti vo vesmíre.

Vdychujeme život pamiatkam

V Košickom kraji sa na pamiatky pozeráme ako na živé miesta, ktoré majú potenciál prilákať návštevníkov a rozvíjať cestovný ruch. Preto sme rozhýbali obnovu našich kultúrnych organizácií. Budovy, v ktorých sídlia, sme opravili a priniesli do nich obsah, ktorý sa kvalitou vyrovná európskym metropolám. V múzeách a galériách sme zdvojnásobili počet zážitkových expozícií. Kultúra v našom kraji už nie je len o pozeraní sa na exponáty za sklom – je o interakcii, technológiách a príbehoch, ktoré vás pohlta.

- **Investície do kvality:** Do obnovy kultúrneho dedičstva sme z externých zdrojov pritiahli približne 10 mil. eur.
- **Inovácie v tradíciách:** Cez unikátnu schému „Tradície inšpirujú inovácie“ sme podporili 33 projektov sumou 1,3 mil. eur.
- **Virtuálna a rozšírená realita:** V našich expozíciách využívame moderné technológie.

5 významných investícií

- **Kúria Zuzana - Zážitok v múzeu, Markušovce** – komplexná rekonštrukcia Hospodárskej budovy, Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi – 3,8 mil. €
- **Rekonštrukcia Zemplínskeho múzea v Michalovciach** – 2,7 mil. €
- **Rekonštrukcia objektu Čeladníka** – nová expozícia, Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína – 3,09 mil. €
- **Miklušova väznica** – komplexná rekonštrukcia, Východoslovenské múzeum v Košiciach – 2,9 mil. €
- **Andrássyho Obrazáreň Krásnohorskom Podhradí, Banické múzeum v Rožňave** – 0,8 mil. €

Starostlivosť, na ktorú sa môžete spoľahnúť

Hovorí sa, že silu spoločnosti nespoznáte pri slávnostnom strihaní pásov, ale pri pohľade na to, ako sa stará o tých najzraniteľnejších. Sociálna oblasť nie je na okraji nášho záujmu – naopak, za posledné roky prešla veľkými zmenami. Zlepšujeme kvalitu, dostupnosť aj rozsah. Zazmluvnené kapacity v zariadeniach sociálnych služieb sme navýšili o viac ako 200 miest. Poskytujeme nové služby, napríklad pre klientov s poruchami autistického spektra, Alzheimerom, Parkinsonom alebo inými neurodegeneratívnymi ochoreniami. Pri košickom Domku sme otvorili Zariadenie podporovaného bývania, rozšírili službu včasnej intervencie, v rámci krízovej intervencie vznikli útulky a zvýšili sme aj podporu terénnych služieb. Uvedomujeme si, že počet ľudí odkázaných na odbornú pomoc v našom kraji neustále narastá, preto nečakáme na krízu, ale rozširujeme kapacity a modernizujeme služby tak, aby nikto v ťažkej životnej situácii nezostal bez pomoci.

Investujeme do starostlivosti

Košický samosprávny kraj má v správe 9 zariadení sociálnych služieb. Až 5 z nich prešlo od roku 2018 rozsiahlou rekonštrukciou. Projekty boli zamerané najmä na zvýšenie energetickej efektívnosti, vďaka čomu dnes tieto zariadenia výrazne ušetria na energiách a pobyt v nich je komfortnejší a bezpečnejší.

Zrekonštruované zariadenia:

- DSSaZPS Harmonia Strážske
- DSS Idea Prakovce
- DSS Lidwina Strážske
- ŠZaZPS Subsídium Rožňava
- DSS Jasanima Rožňava

Kým v roku 2018 smerovalo do župných zariadení sociálnych služieb 21,8 mil. eur,

dnes je to viac ako 33 mil. eur ročne. Od roku 2018 sa zvýšili príjmy zo zdravotných poisťovní za ošetrovateľskú starostlivosť, a to až na úroveň 2,7 mil. eur. Tieto peniaze vieme ďalej investovať do zlepšovania kvality služieb a zvyšovania platov pre zamestnancov. Ako prvý kraj na Slovensku sme zaviedli systém dodatočného odmeňovania odborných zamestnancov. Platy pracovníkov v sociálnych službách sme zdvihli z 900 na 1 600 eur. Pretože človek, ktorý sa stará o vašich rodičov a starých rodičov, si zaslúži viac než symbolické poďakovanie.

o **80 %**
sme zvýšili výdavky
na sociálne služby

- **Nadácia KSK** – podpora talentovaných detí z rodín v núdzi aj jednotlivcom s nákladmi, ktoré im vznikli po živelných udalostiach.
- **Dobrovoľnícke centrum Košického kraja** – je regionálnym lídrom v koordinácii dobrovoľníckej pomoci
- **Sociálny podnik KSK** – pomáha znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie získať pracovné návyky a uplatniť sa na trhu práce

Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť

Lekár, ku ktorému sa nedostanete, vám nepomôže. Preto sme v regionálnom zdravotníctve v našom kraji spolu s partnermi preinvestovali rekordných 105 miliónov eur. Nie do reklamy, nie do fasád – do skutočnej starostlivosti. Historicky najväčšou investíciou, ktorá zároveň aktuálne prebieha, je dostavba Nemocnice s poliklinikou v Spišskej Novej Vsi za 72 miliónov eur. Ďalších viac než 30 miliónov eur putovalo v uplynulých rokoch do zlepšenia zdravotnej starostlivosti v nemocniciach v Trebišove, Michalovciach aj Rožňave. A v príprave sú už nové veľké investičné projekty, vďaka ktorým sa ešte viac zlepší zdravotníctvo v kraji.

Dostavba Nemocnice s poliklinikou v Spišskej Novej Vsi: 72 mil. eur

- + **Nový nemocničný pavilón** – 4 podlažia, nové gynekologicko-pôrodnické oddelenie, novorodenecká jednotka intenzívnej starostlivosti, oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny, centrálna operačné sály a centrálna sterilizácia
- + **Rekonštrukcia existujúceho monobloku** – nové chirurgické lôžkové oddelenie, 14 nových dvojlôžkových izieb, 6 jednolôžkových izieb
- + **Prvý veľký investičný projekt z Plánu obnovy a odolnosti**
- + **Úplné dokončenie a spustenie prevádzky** – najneskôr 1. 1. 2029

Zdravotníctvo aj pod taktovkou našej agentúry

Vedeli ste, že?

Kraj získal 4,3 mil. eur na modernizáciu materiálno-technického zabezpečenia ambulancií.

Prostredníctvom Zdravotníckej agentúry Košického samosprávneho kraja, n.o., ktorú sme založili, sme spustili krajský rezidentský program, aby sme vychovali lekárov pre naše nemocnice a ambulancie. Tento motivačný program finančne zastrešuje špecializačné štúdium mladých lekárov. Po atestácii sa zaväzujú zostať pracovať v konkrétnom okrese nášho kraja, vďaka čomu bude zachovaná dostupná a kvalitná zdravotná starostlivosť pre všetkých obyvateľov Košického kraja. Lebo nestačí postaviť nemocnicu, keď v nej nebude mať kto ordinovať. Nové ambulancie už teraz vznikajú tam, kde chýbali. Napríklad urologická ambulancia v Moldave nad Bodvou – pretože niektoré veci v živote proste nemôžu čakať, a zdravie je jedna z nich.

Myslíme na budúcnosť

Vodu vraciame ľuďom aj krajine

V rámci Programu obnovy krajiny sme doteraz podporili 147 environmentálnych projektov v celkovej hodnote presahujúcej 11,5 milióna eur. V lesoch v okolí Gelnice a Dobšinej sme na ploche 2 500 hektárov zrealizovali unikátny projekt obnovy biodiverzity. Výsledok? Ročne v území udržíme o 400 miliónov litrov vody viac. Pre obyvateľov to znamená stabilnejšie spodné vody a ochranu pred extrémnym suchom či lokálnymi povodňami. Okrem toho v Kysaku vyrástol KlimaPark - najväčšie audiovizuálne envirocentrum na východe.

Rozvoj kúpeľníctva

Po desaťročiach úpadku chceme zachrániť naše kúpeľné klenoty. Odkúpili sme Turzovské a Sobrancecké kúpele a pripravujeme ich obnovu. Ide o dlhodobé projekty, ktorých príprava si vyžaduje dlhšie obdobie, no tohto cieľa sa nevzdáme. Chceme, aby Turzovské kúpele slúžili ako celoročné wellness a Sobranceckým kúpeľom bol priznaný oficiálny štatút kúpeľného miesta. Aktuálne tu prebieha certifikácia minerálnej vody. V prípade Turzovských kúpeľov zase prebieha príprava stavebného zámery.

Vodíková revolúcia: Práca budúcnosti u nás doma

Košický kraj sa pevne usadil na mape európskych vodíkových údolí (Hydrogen Valley). Ako líder v tejto transformácii sme spolu s partnermi získali 9 mil. eur z programu Horizon Europe. Tieto peniaze poputujú do výstavby elektrolyzéra na výrobu vodíka, nákupu vodíkových autobusov a budovania čerpacích staníc.

Chráňme to najcennejšie

Pre nás, v Košickom kraji, nie je bezpečnosť iba o poriadku. Bezpečnosť pre nás znamená kvalitnú infraštruktúru, pripravenosť na krízy a ochranu pred hrozbami, ktoré na nás číhajú na internete. Rekonštruujeme cesty, odstraňujeme havarijné stavy mostov, realizujeme súvislé opravy vozoviek, opravujeme autobusové zastávky aj chodníky pre chodcov, čím sa znižuje nehodovosť v našom kraji. Okrem toho sme ako jediný kraj založili Dobrovoľný zbor civilnej ochrany, ktorý zvyšuje bezpečnosť v kraji. Vďaka nemu sa zlepšila koordinácia dobrovoľných hasičov a záchranárov a skrátil sa čas zásahu pri živelných udalostiach. Pripravení pomáhať sú aj naši dobrovoľníci z Dobrovoľníckeho centra Košického kraja. Rýchlo reagujú tam, kde je to potrebné. V čase hybridných hrozieb a podvodov chránime nielen dáta, ale aj ľudí. Modernizujeme digitálnu infraštruktúru kraja, organizujeme školenia kybernetickej ochrany na našich stredných školách a realizujeme aj špeciálne programy pre seniorov.

Najlepšie pripravení na investorov

V Košickom kraji prepájame vzdelávanie, inovácie a investície. Jednu z najvýznamnejších investícií sa podarilo zrealizovať aj vďaka iniciatíve kraja, a tou je príchod automobilky Volvo do strategického parku Valaliky. V investičnej zmluve sme sa zaviazali k záväzkom, ktoré napĺňame, od dopravnej infraštruktúry a posilnenia verejnej dopravy, cez vzdelávanie, prípravy odborných kapacít či bývania. V rámci digitálneho územného plánovania pracujeme na komplexnej ponuke pre nových investorov, ktorá zahŕňa nielen voľné plochy v priemyselných parkoch, ale aj detailné dáta o dostupnej pracovnej sile a infraštruktúre. Spoločne budujeme stabilný trh práce a vytvárame nové pracovné miesta tak, aby náš kraj rástol a bol miestom, z ktorého sa neodchádza. Naším cieľom je, aby každý šikovný človek našiel uplatnenie tu doma, so svojou rodinou a blízkymi, a aby sme spoločne tvorili kraj, v ktorom sa oplatí žiť, pracovať a podnikat.

Startupom dávame krídla

V našom kraji rastie silný inovačný ekosystém. Založili sme Inovačné centrum Košického kraja, ktoré má už teraz za sebou ohromné výsledky. Počet startupov narástol zo 14 na vyše 300. To nie je rast. To je explózia nápadu. Inovatívnym firmám pomáhame rásť, od nápadu až po investície. Otvorili sme prvý regionálny cowork na Slovensku - Startup Campus, ktorý ponúka pracovné zázemie pre začínajúce firmy aj kreatívco. Startupy prepájame s investormi, pripravujeme ich na investičný trh, pomáhame testovať a vyvíjať AI riešenia a podnikat učíme aj stredoškolákov. Malé začínajúce firmy s našou podporou rastú, zvyšuje sa počet ich zamestnancov, čím pomáhame vytvárať nové pracovné miesta doma, v našom kraji. A otvárame aj Továreň - kreatívne centrum v srdci Košíc, ktoré prepojí svet inovácií s kreatívnym umením.

300+
startupov - zapojených do programov ICKK od roku 2023

7 mil. €
objem následne získaných investícií pre laureátov našich inovačných cien

1 200
študentov - na stredných školách, ktorých učíme podnikat

Kraj plný zážitkov

Košický kraj nie je len tranzitný koridor na ukrajinskú hranicu. Je to kraj plný zážitkov, príbehov a krás, ktoré ešte mnohí neobjavili. A to je naša obrovská príležitosť. Cez program Terra Incognita sme za deväť rokov priniesli do cestovného ruchu viac ako 12 miliónov eur. Počet návštevníkov narástol o 18 percent, prenocovania o 14 percent - na takmer milión v roku 2025. Tržby za ubytovanie stúpili o 75 percent, na takmer 40 miliónov eur. V počte prenocovaní sme sa v minulom roku priblížili k miliónovej hranici.

Ekoturizmus a príroda: Podporili sme projekty ako Vtáčí raj, Rozárium v Pavlovciach či banský drezinový ovál v Poráči.

Pre milovníkov kempovania sme zmodernizovali autokempingy na Dedinkách a Čingove.

Adrenalin a výhľady: Zipline v Gombaseku a na Beňatine, 3D bludisko na Alpinke či vyhlídková veža Green Point v Kluknave.

Slovenské more (Zemplínska šírava): Každý rok prinášame novinky - od plávajúceho móla a sauny až po návrat modernej výletnej lode Labe a nové detské ihriská.

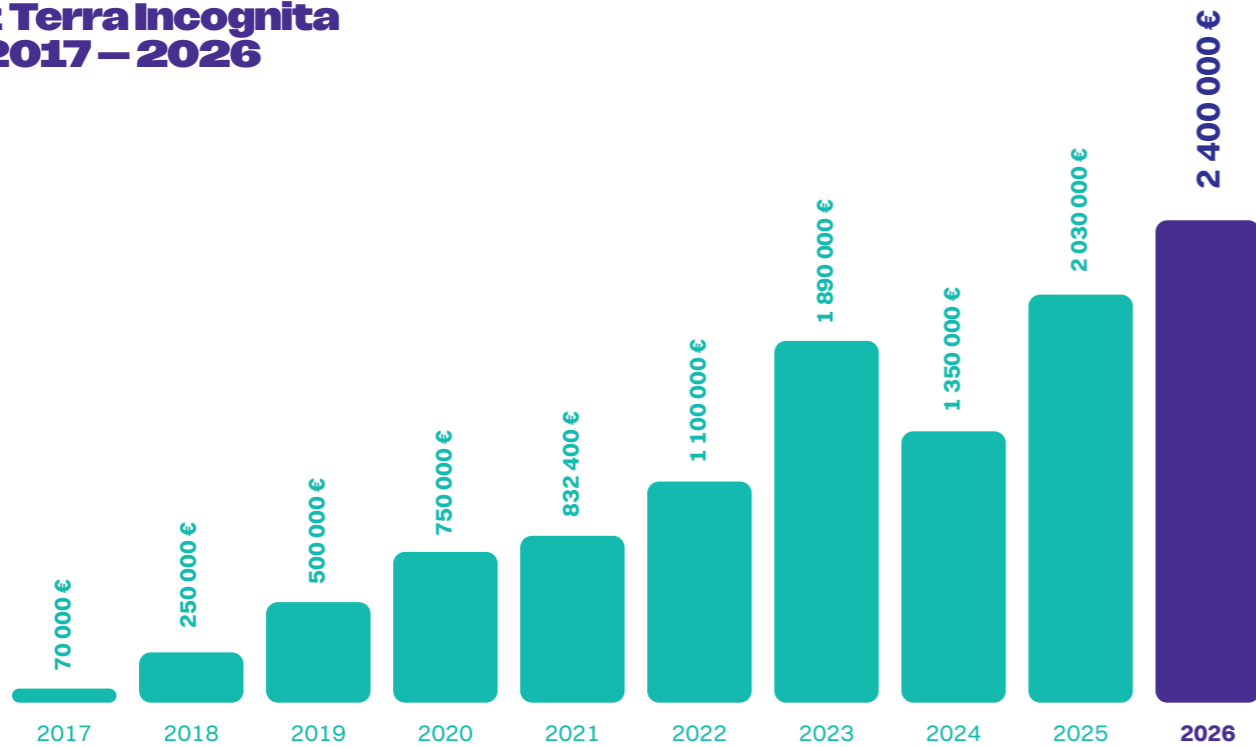
Vodná turistika: Hornád ožil vďaka automatizovaným požičovniam lodí Rejovice a Ružín láka na svoj unikátny tobogán či wake park.

Vinársky turizmus na Tokaji: kapsulové domčeky vo Veľatoch, sklenený dom VineScape či magické domčeky v korunách stromov.

Gotická cesta: obnovujeme gotické kostolíky na Gemerí, ktoré získali značku Európske dedičstvo.

Podporili sme 32 väčších projektov

Finančná alokácia z Terra Incognita 2017 – 2026

Kraj na dvoch kolesách

V Košickom kraji pracujeme aj na rozvíjaní cyklo dopravy. Vybudovali sme sieť požičovni elektrobycyklov Bikey, ktoré nájdete vo všetkých regiónoch kraja. Aktuálne prebieha výstavba cyklotrasy medzi Družstevnou pri Hornáde a Kostofanmi nad Hornádom, ktorá je súčasťou EuroVelo 11. Kraj pripravuje výstavbu cyklotrás v Zalužiciach a Lúčkach, ktoré sú súčasťou Zemplínskej cyklomagistrály. Okrem toho pribudne aj cyklotrasa medzi Šacou a Malou Idou a Nadabulou a Betliarom. Realizovať sa budú tiež cyklotrasy po hrádzach riek Bodrog, Latorica a Slaná. Dokopy v kraji pribudnú desiatky kilometrov nových cyklotrás.

KRAJ RASTIE – vďaka Vám!

Každý opravený kilometer cesty, moderná škola či nová investícia nevznikli samé od seba. Za každým úspechom a rozvojom Košického kraja stojíte vy - naši šikovní obyvatelia, učitelia, lekári, cestári, zamestnanci župných organizácií, partneri a odborníci v regiónoch, primátori, starostovia, poslanci, žiaci aj podnikatelia. Vaša energia poháňa náš spoločný domov vpred. Košický kraj rastie len vďaka vašej práci, dôvere a spolupráci.

Ďakujem každému jednému z vás, že spoločne tvoríme lepšiu Košickú krajinu!

Rasťo Trnka
župan pre všetkých

Najlepšia forma relaxu? Varenie

Asi každý východniar obľubuje poctivé dobré domáce jedlo. A ja nie som výnimkou. Varenie je pre mňa formou relaxu, pri ktorom „vypnem hlavu“. Varenie milujem, aj keď na neho momentálne nemám toľko času, koľko by som chcel.

Ak tiež radi varíte, rád sa s vami podelím o tradičný recept z nášho kraja - džatky. Čo to je? Poctivé zemiakové cesto, ktoré vonia domovom. A aj keď má na zemiakové cesto asi každá rodina vlastný recept, vyskúšajte tento náš, zo Spiša. Niekedy tie najjednoduchšie jedlá chutia najlepšie. Vezmite si preto zásteru, zabudnite na starosti a užite si tradičnú gastronómiu nášho kraja.

ŽUPANOV TIP: Tradičné Spišské džatky

Jednoduché zemiakové cesto so slaninou a cibuľou. To sú džatky, ktorých recept ma naučili naše šikovné gazdiné na Margecianských fajnotách.

Čo budeme potrebovať:

1 kg zemiakov, 200 g hladkej múky, 1 cibuľa, soľ, slanina, pažitka, olej

Postup prípravy:

Zemiaky ošúpeme, nakrájame a uvaríme do mäkka v osolenej vode. Uvarené zemiaky nezlievame, ale popučíme ich vo vode, postupne pridáme múku, zapracujeme a na slabom ohni za stáleho miešania povaríme. Vznikne nám hustá kaša, ktorú zakryjeme a necháme 15 minút odpočívať a vychladnúť. Následne si ruky potrieme trochou oleja, aby sa nám nelepiť a z kaše tvarujeme guľky - džatky, ktoré ukladáme do misy.

Tip na záver:

Slaninu opražíme, pridáme cibuľku, orestujeme a pridáme k hotovým džatkám. Premiešame a podávame s nasekanou pažitkou.

Vyskúšajte tento tradičný recept zo Spiša! Jednoduchý na prípravu, no chuťovo absolútne neprekonateľný.

Dobrú chuť!

